

1872 1972

Kymiyhtymä

No 6 JOULUKUU 1972

32. VUOSIKERTA

Kymiyhtymä

KYMIN OSAKEYHTIÖN HENKILÖKUNNAN JULKAISU

NEUVOTTELUKUNTA:

Kuusankoski

*Jouko Sarmaslahti, Matti Inki-
läinen, Keijo Jokiranta, Eino
Pörsti, Jouni Irjala, Leila Taa-
vitsainen ja Veikko Talvi*

Juankoski

*Aaro Torvinen, Mikko Lehto-
ora ja Toivo Tuunainen*

Halla

*Eino Adolfsen, Jaakko Hassi-
nen, Heikki Husu ja Lilli
Olsson*

Karkkila

*Kalevi Aavakangas, Olavi De-
gerstedt, Hilja Peltola, Leif
Lindberg ja Risto Virtanen*

Heinola

*Eino Saarinen, Antero Suni ja
Erkko Virtanen*

Salo

*Eine Lindberg, Osmo Koskinen
ja Tuula Rokka*

Santasalo

*Pertti Vuorio ja Erkki Vir-
tanen*

TOIMITUS:

Kymin Osakeyhtiö

Tiedotusosasto

Niementie 13

45700 Kuusankoski

pub. 87012/415, 416, 417 ja 390

Vastaava toimittaja:

Veikko Talvi

Toimitussihteeri:

Heli Kyllönen

Toimittaja:

Eero Niinikoski

Henkilöuutiset ja oikoluku:

Maritta Purtilo

Kirjapaino:

Kouvolan Kirjapaino

Sisältö:

- 1 *Eino Pörsti: Juhlavuoden päättyessä*
- 2 *Yrityksen sisäisestä tiedotustoiminnasta*
- 4 *Tietokoneen avulla lajitteluvauhti lauta minuutissa
Hallan uusi raakalajittelu- ja rimoituslaitos*
- 8 *Palvelutalosta uusi ratkaisu vanhusten asunto-ongelmaan*
- 11 *Högforsilaisena 50 vuotta — siitä 42 vuotta
suunnittelijana*
- 12 *Asuntopula väistymässä Karkkilassa*
- 14 *Työpaikkatietoutta yhtiön metalliammattikoulun
oppilaille*
- 16 *Tästä puhutaan*
- 18 *Mielipiteeni*
- 19 *Pitkäaikaisesti palvelleita
Merkkipäiviä*
- 20 *Manan majoille*

Takakannen sisäsivu:

Väritelevisio lahjoitettiin vanhusten palvelukeskukseen

Eläkeläisten joulujubla Voikkaalla

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

Kuvateksti:

*Kuusankoski vuosisadan vaihteen tienoilla. Tätä koskimaisemaa on
Victor Westerholm kuvannut useassa maalauksessaan.*

JUHLAVUODEN PÄÄTTYESSÄ

Kymin Osakeyhtiön juhlavuoden päättyessä saan omasta ja kaikkien Kuusankosken tehtailla työtätekevien yhtiöläisten puolesta esittää kaikkein kauneimmat kiitokset yhtiön johdolle siitä, että se näin valtavan sarjan erilaisia juhlatilaisuuksia työntekijöilleen järjesti.

Työntekijöiden keskuudessa arvostetaan hyvin suuresti sitä, että juhlien järjestelytehtäviin kutsuttiin myös työntekijäin edustajia ja että heidän mielipiteitään otettiin huomioon monissa asioissa.

Suurella mielihyvällä todetaan 100-vuotissäätiön perustamisen hyvä tarkoitus. Siinä nähdään rehti kädenojennus työntekijäin järjestötoiminnalle.

Yhtiöläiset tuntevat iloa myös siitä, että heillä on myöhemmin mahdollisuus palata juhlan tunnelmiin uudelleen katsomalla siitä valmistettu väriefilmi.

Juhlavuoden anti kokonaisuutena oli rikas ja moninainen. Kaikki mukana olleet kokivat mahtavan pääjuhlan elämyksenä ja säilyttävät sen mielessään aina. Juhlavuosi oli yhtiöläisvuosi. Tulkoon vielä monta yhtiöläisvuotta.

Eino Pörsti

Yrityksen sisäisestä tiedotustoiminnasta

Kullakin ajalla on omat muoti- ja iskusanansa. Tämänhetkistä käytäntymä on tiedottaminen eli informaatio. Vieraskielisessä asussaankin se on nopeasti kotiutunut suomalaiseen kielenkäyttöön. Kun asiat eivät ota sujuakseen, syytetään herkästi informaatiota. Sanotaan, että se on huonosti hoidettu tai todetaan, että se on kokonaan laiminlyöty. Sen sijaan informaatiota arvostetaan, jos se on ollut avomielistä ja taitavasti sekä riittävän ajoissa suoritettua.

Informaatiota paljon — ei kuitenkaan tarpeeksi

Jos ajattelemme meihin kohdistuvan informaation määrää yleensä, ei meillä pitäisi olla syytä valittamiseen. Maailmamme on sitä tulvillaan. Tähän ovat vaikuttaneet monet seikat, ennen kaikkea tiedotusvälineiden vallankumouksellinen kehitys, sivistystason kohoaminen, kansanvaltaisen valtiomuodon yleistyminen ja sen mukanaan tuoma yhteiskunnan taholta tapahtuva kritiikki sekä taloudellisella alalla vallitseva kireä kilpailu. Emme kykene ottamaan vastaan läheskään kaikkea meihin kohdistuvaa tiedotusaineistoa, vaikka meille sitä usein suorastaan tyrkytetään. Meidän on siten suoritettava valintaa oman harkintamme mukaan. Valintaamme tosin vaikuttaa myös se, millä tavoin informaatiota meille tarjotaan. Siinäkin suhteessa menetelmät ovat kehittyneet pitkälle. Tietenkin pyritään sellaisten keinojen hallitsemiseen, joiden avulla tiedottaminen saataisiin mahdollisimman tehokkaasti perille.

Huolimatta tiedotusaineiston runsaudesta havaitsemme sen usein puutteelliseksi. Emme sittenkään saa

ajankohtaista tietoutta niistä asioista, joita tarvitsemme omassa elämässämme. Yhtenä havainnollisena esimerkkinä voisimme mainita sosiaalisen lainsäädännön ja sen toteuttamisesta huolehtivat organisaatiot. Vaikka lait ja asetukset on laadittu tavallista kansalaista varten, tunnemme niitä riittämättömästi. Tilanteen parantamiseksi toimitettiin erityinen sosiaalio-
pas, joka lähetettiin ilmaisjakeluna jokaiseen ruokakuntaan. Tulos ei ollut kuitenkaan rohkaiseva. Sen välittämät tiedot menivät huonosti perille, kuten haastattelututkimus on osoittanut.

Myös kunnallista itsehallintoa arvostellaan nykyisin varsinkin sen johdosta, että kunnallisesta toiminnasta tiedotetaan veronmaksajille riittämättömästi. Erityisesti arvostelu kohdistuu tärkeiden suunnitelmien piilossa-pitämiseen ratkaisuhetkeen saakka. Viime aikoina kunnallisten virka- ja luottamusmiesten koulutuksessa onkin alettu kiinnittää huomiota tiedottamisen tarpeellisuuteen ja asenteet ovat silminnähävästi muuttumassa. Tuoreimpana erittäin myönteisenä esimerkkinä mainittakoon Kuusankosken kunnalliskertomuksen toimittaminen erityisenä kansanpainoksena ja sen jakaminen jokaiseen kotiin. Asiasta on poimittu tärkeimmät ja samalla liitetty mukaan perustietoa käyttämällä apuna helposti luettavia taulukoita, karttoja ja kuvia.

Yritykset ovat aina tarvinneet tiedottamista

Erityisen tärkeäksi tiedottaminen on viime aikoina katsottu yritysten toiminnassa. Se on johtanut työmarkkinajärjestöjen keskeiseen sopimukseen yrityksen sisäisestä tiedotustoi-

minnasta, mikä jo sinänsä painottaa tiedottamisen välttämättömyyttä yrityksessä.

Erheellistä olisi kuitenkin otaksua, että tiedottamisen tarve olisi vasta nyt tullut tärkeäksi yritystoiminnassa. Epäilemättä yritysten tiedotustoiminnassa on ollut ja on edelleen paljon puutteita ja kirjavuutta, mutta tiedottamista ne ovat aina tavalla tai toisella harjoittaneet, koska on välttämättä tarvittu ainakin työhön liittyvien tehtävien ja käskyjen jakamista.

Tuskinpa nykyisinkään pienehköissä yrityksissä tarvittavan informaation määrä on kovin suuri, ja monessa tapauksessa yrityksen johtaja voi sen itse henkilökohtaisesti ainakin osittain suorittaa. Sen sijaan tiedottaminen tulee varsin monimutkaiseksi tehtäväksi, kun on kysymyksessä esimerkiksi Kymin Osakeyhtiön kaltainen suuri, monella eri alalla ja usealla paikkakunnalla toimiva yritys. Jo yhdessä tehtaassa on useita osastoja ja tämän lisäksi se voi olla tuotantoprosessin takia kosketuksissa toisen tai useammankin tuotantolaitoksen kanssa. Tuotanto käy keskeytyksettä ja varsinaiseen tehdastyöhön liittyy monia muita toimintoja. Organisaatio muodostuu pakostakin monihaaraiseksi rakennelmaksi, jossa tietojen on kuljettava ylhäältä alas, alhaalta ylös, sivuille ja ristiin rastiin. Tämän lisäksi on tehtaassa työskentelevän saatava informaatiota henkilöstöasioista, koko yrityksestä ja monesta muusta ei niinkään helposti omaksuttavasta asiasta.

Alkuaikoina oli tiedottaminen helppompaa ja yksinkertaisempaa näissäkin tehtaissa. Ne olivat nykyiseen verrattuna pieniä, tehtaalaiset tunsivat hyvin toisensa ja insinöörit ja mestarilta oli opittu saamaan tarpeelliset tiedot. Välittömästi työväenliikkeen synnyttyä ja ammatillisen järjestäytymisen alettua ryhdyttiin myös työntekijöiden taholta ottamaan yhteyksiä tehtaiden johtoon joko neu-

votteluteitse tai kirjallisesti. On varsin todennäköistä, että silloisissa oloissa tiedottaminen toimi kutakuinkin tyydyttävästi, varsinkin kun ihmiset olivat vähään tyytyväisiä.

Asenteet ja tiedottamisen tarkoitus

Yrityksen sisäisen tiedottamisen ja sen kehittämisen perusedellytyksenä on tiedottamisen tarpeellisuuden hyväksyminen. Se on siten perimmäis-
tään asennekysymys. Vaikka tiedottamisen käytettävissä oleva organisaatio olisi kuinka käyttökelpoinen ja vaikka tiedottamisen tekniikkakin hallittaisiin tyydyttävästi, jää tulos puolitiehen jos asenteet tiedottamista kohtaan ovat pohjimmaltaan negatiivisia tai ainakin vahvasti varauksellisia.

Sisäinen tiedottaminen on nähtävä yhtenä yrityksen välttämättömänä tehtävänä. Tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen tiedottamisen avulla parannetaan yrityksen menestymisen edellytyksiä. Tavallaan koko yrityksen toiminta perustuu tiedottamiseen ja siksi yrityksen johto ja jokainen yrityksen palveluksessa oleva on myös tiedottaja ja samalla tiedon vastaanottaja. Ymmärrettävää kuitenkin on, että esimiesasemassa olevat ja luottamushenkilöiksi valitut ovat muita enemmän vastuussa tiedottamisesta.

Aikaisemmin ei ole riittävän selvästi tajuttu sitä, että tiedotustoiminnan kehittämisessä tarvitaan eri osapuolten välistä yhteistoimintaa. Nyt asenteet tässä kohdin ovat muuttumassa. Sisäistä tiedotustoimintaa koskevassa sopimuksessa tämä demokraattinen periaate on tuotu riittävän selvästi esille. Epäilemättä tämä käsityskanta on oikea. Sen avulla voidaan saada aikaan luottamuksellinen ilmapiiri, yrityksen eri ryhmien asiantuntemus tulee käytetyksi hyväksi ja siten myös vastuu tiedottamisesta jakautuu kaikkien kesken.

On kuitenkin syytä varottaa sellaisesta optimismista, että hyvin hoidetun sisäisen tiedottamisen avulla yli-

päänsä kaikki hankaluudet ja riitakysymykset voitaisiin välttää. Poistamalla tietämättömyyttä ja aiheettomia epäluuloja voidaan todella parantaa yhteistoimintaa ja edistää keskinäistä luottamusta, mutta tulee aina syntymään tilanteita, joissa esimerkiksi periaatteellisista ja ideologisista syistä johtuen eri osapuolten näkökannat jäävät kauas erilleen toisistaan. On myös muistettava, että tiedottaminen ei ole itsetarkoitus vaan väline, jonka tulee palvella yrityksen toimintaa ja yrityksen muodostamaa yhteisöä.

Tiedotustoiminnan organisaatio

Huomattava osa tiedottamisesta tapahtuu yrityksen organisaatiokaavan mukaisesti ylhäältä johdosta käsin alas ja päinvastoin. Aikaisemmin tämä oli jokseenkin yksinomaan vallitseva käytäntö. Parhaiten se toimii silloin, kun tiedon ei tarvitsekaan edetä kuin yhden portaan välin, mutta jos välietappeja on useita, sitä epävarmempi on tavallisesti tiedottamisen tulos. Nimenomaan tätä virkattietä myöten tiedotettaessa tarvitaan asenteiden tarkistamista, avomielisemmän suhtautumistavan omaksu-
mista ja myös koulutusta.

Kun tällainen informointi usein tapahtuu suullisesti, se saa edetessään erilaisia vivahteita ja tulkintoja ja saattaa siten hyvästä tarkoituksesta huolimatta johtaa jopa väärinkäsityksiin. Tällaista muuttumista on vaikea välttää, koska se aiheutuu inhimillisistä tekijöistä. Eräitä yleisiä ohjeita on kuitenkin syytä korostaa. Asiat on esitettävä mahdollisimman selvästi ja yksiselitteisesti ja on pyrittävä varmistumaan siitä, että ne on ymmärretty oikein. Milloin on kysymyksessä tärkeän, nimenomaan henkilökuntaa läheisesti koskevan uudistuksen läpivieminen, on se saatettava helposti omaksuttavaan kirjalliseen muotoon ja julkaistava yrityksen omassa tiedotuslehdessä.

Tämän linjaorganisaation rinnalle

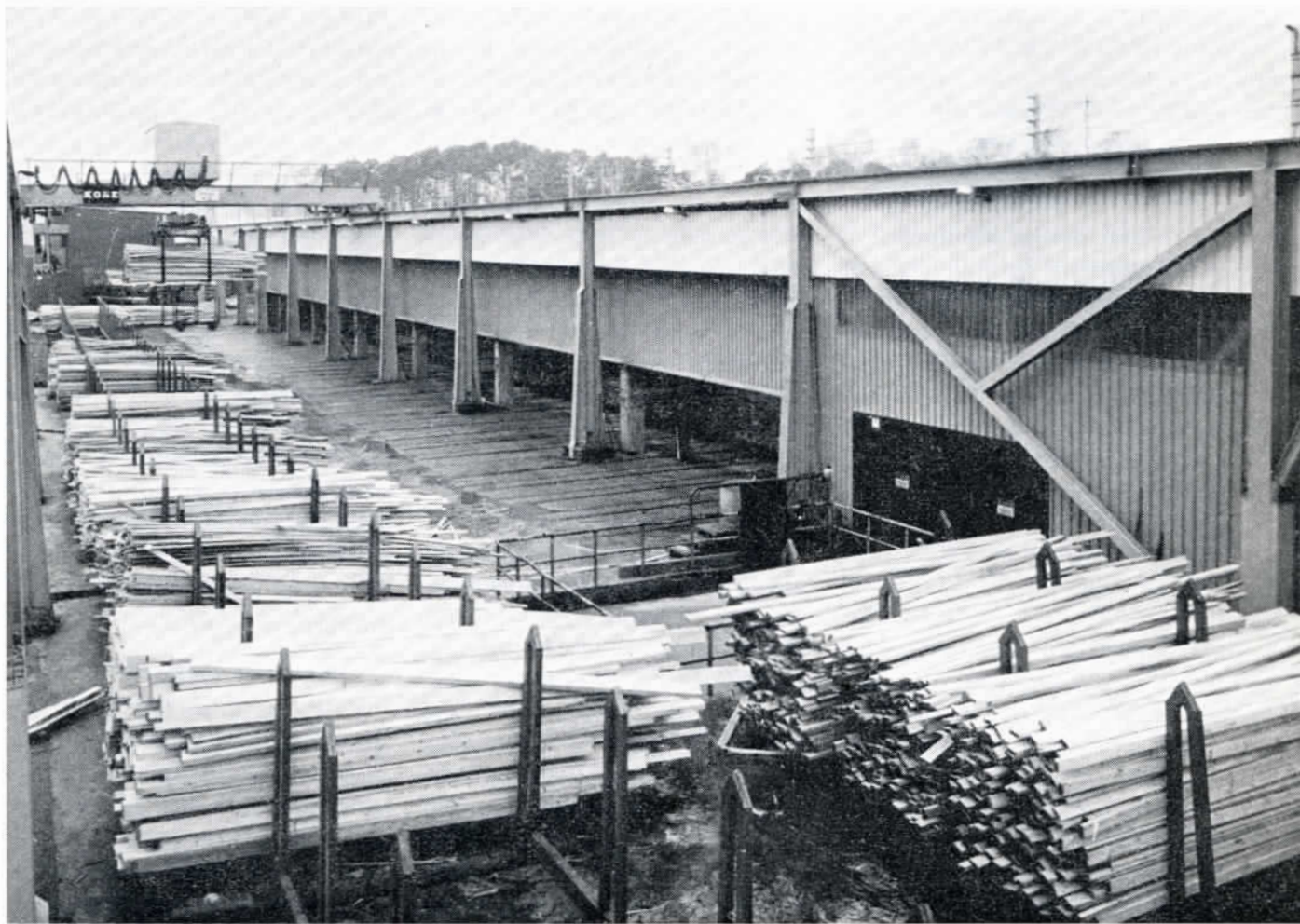
on osaksi lainsäädäntöteitse ja osaksi työmarkkinajärjestöjen keskeisin sopimuksin syntynyt muita organisaatioita, jotka yrityksen sisäisessä suhdetoiminnassa näyttelevät erittäin tärkeää osaa. Näissä työnantajan ja henkilökunnan yhteisissä neuvotteluissa tiedotetaan molemmiin puolin ja niissä ratkaistaan kysymyksiä, jotka vaikuttavat mielialoihin suuntaan tai toiseen. Ainakin pääosa käsiteltävistä asioista on sellaisia, jotka on saatettava tiedottamisen avulla henkilökunnan tai ainakin tietyn ryhmän tietoon. Tuotantokomiteoiden, luottamusmiesjärjestelmän, turvallisuustoimikuntien ja muiden vastaavanlaisten yhteistoimikuntien yksi päätehtävistä onkin juuri tiedotuskanavana toimiminen.

Tiedottamisen vaikeus

Edellä on jo viitattu siihen, että informaatio olisi annettava helposti omaksuttavassa muodossa. Tiedottajan pitää siten pystyä jäsentämään esitettävänsä hyvin. Hänen on pyrittävä estämään väärinymmärtämisen vaarat mahdollisimman tarkkaan ja hallittava selkeä ja mutkaton esitystapa. Nimenomaan vaikeaselkoista esitystä on ehdottomasti vältettävä, eikä syyllistyttävä erikoisten ammattitermien käyttöön. Niiden viljeleminen on paikallaan vain silloin, kun vastaanottajat kuuluvat samaan ammattikuntaan.

Toisaalta on ehkä nykyisessä tiedottamisesta koskevassa keskustelussa tuotu liian vähän esille vastaanottajan osuutta. On enemmän korostettu tiedottajan tehtävää ja asetettu vaatimukseksi, että tieto menee perille ja tulee ymmärretyksi. On kuitenkin tähdennettävä, että hyvässäkin ja mielenkiintoisessa muodossa annettu informaatio vaatii vastaanottajalta aina edes jossakin määrin henkistä valppautta ja tiedon tarpeen tiedostamista. Siinä suhteessa me ihmiset olemme varsin erilaisia. Toisten tie-

Jatkuu s:lle 7

Raakalajittelun läpikäynyttä sahatavaraa uuden raakalajittelulaitoksen sivulla. Nosturi siirtämässä lautanippua taustalla näkyvään rimoituslaitokseen.

Hallan uusi raakalajittelu- ja rimoituslaitos

Tietokoneen avulla lajitteluvauhti lauta minuutissa

Tammikuun 24. päivänä 1971 tulipalo tuhosi Hallan sahan raakalajittelu- ja rimoituslaitoksen sekä lautanippunosturin. Nämä sijaitsivat sahan jatkeena ja vain palokuntien tehokkain ponnistuksin sekä noudattamalla suurpalon varalta laadittua toimintasuunnitelmaa itse saharakennus saatiin varjelluksi tulelta. Jo vuorokauden keskeytyksen jälkeen sahan tuotanto saatiin tilapäisjärjestelyin osittain käyntiin. Vuoden tuotantotu-

los jäi tulipalon takia kuitenkin yli 15 prosenttia suunniteltua pienemmäksi. Työllisyysongelmaa ei aiheutunut, sillä kaikille voitiin järjestää työtä.

Uudisrakennustyöt aloitettiin välittömästi. Niitä nopeutti se, että Hallan sahan pitkän tähtäyksen ohjelmassa oli jo otettu huomioon uuden raakalajittelu- ja rimoituslaitoksen rakentaminen vanhan 1930-luvulta peräisin olleen joskin useaan

kertaan parannetun 'rasamentin' tilalle. Toteuttaminen oli kuitenkin suunniteltu tapahtuvaksi vasta varsinaisen lajittelulaitoksen eli tasaamon uusimisen jälkeen. Nyt tilanne muuttui järjestyksen päinvastaiseksi, kertoivat lehdellemme insinööri *Eenokki Oikkonen* sekä sahanhoitaja *Pauli Hartikainen*.

Pitkän tähtäyksen suunnitelmissa oli otettu huomioon raakalajittelulaitoksen uusiminen elektroniikkaan

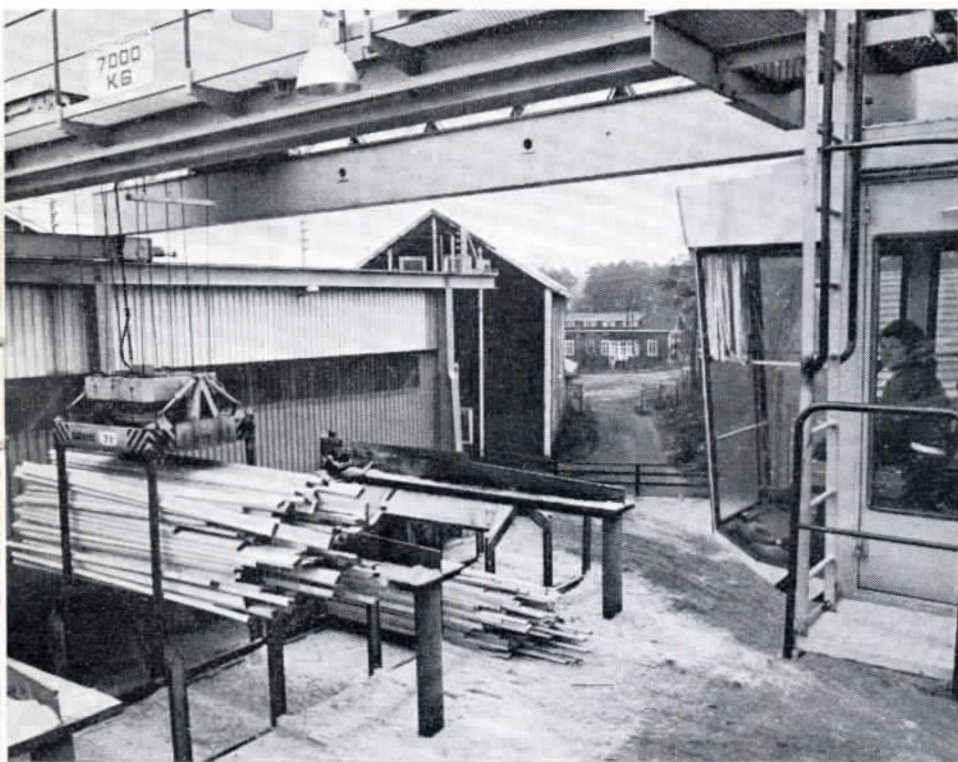
perustuvan automatiikan avulla. Ennakkosuunnitelmista oli paljon hyötyä, sillä päämäärät olivat selvillä ja välittömästi voitiin aloittaa neuvottelut toimittajien kanssa. Jo kuukauden kuluttua tehtiin Oy Telko Ab:n kanssa sopimus raakalajittelulaitoksen koneiston ostamisesta. Sen suunnitteli ja valmisti ruotsalainen AB Hammars Mekaniska Verkstad. Rimoituskoneen suunnitteli Insinööritoimisto Olli Heikinheimo ja toimitti Plan-Sell Oy. Lautanippunosturi tilattiin Kone Osakeyhtiöltä ja myös muut laitteet olivat kotimaista valmistetta. Teräskahikoista, liimatuista kattopalkeista ja teräsaaltolevyistä pystytetyt rakennukset — tilavuudeltaan 11 000 m³ — suunnitteli Kymiyhtiön suunnitteluosasto. Rakennukset urakoi Rakennusliike O. Penttilä Karhulasta ja rakentamiseen sekä asennustöihin osallistui myös useita muita kymenlaaksolaisia toiminimiä. Jo saman vuoden syksyllä voitiin uudet laitokset ottaa käyttöön.

Yli 100 m pitkä raakalajittelulaitos sijaitsee entisen paikalla liittyen suorassa kulmassa sahan takapäättyyn.

Yhdeksän hihnakuuljetinta siirtää sahatun tavaran sahasta edelleen käsittelyyn. Sydänkappaleet — lankut ja soivot — kulkevat lajittelulaitoksen läpi ja putoavat niitä varten varattuihin taskuihin lajittelulaitoksen si-

vulle. Sen sijaan laudat putoavat hihnakuuljettimilta raakalajittelukoneiston keräyspöydälle. Siitä ne siirtyvät hajoitustaskuun ja edelleen yksin kappalein lajittelukoneiston etupöydälle. Koska tukkien sahaus oh-

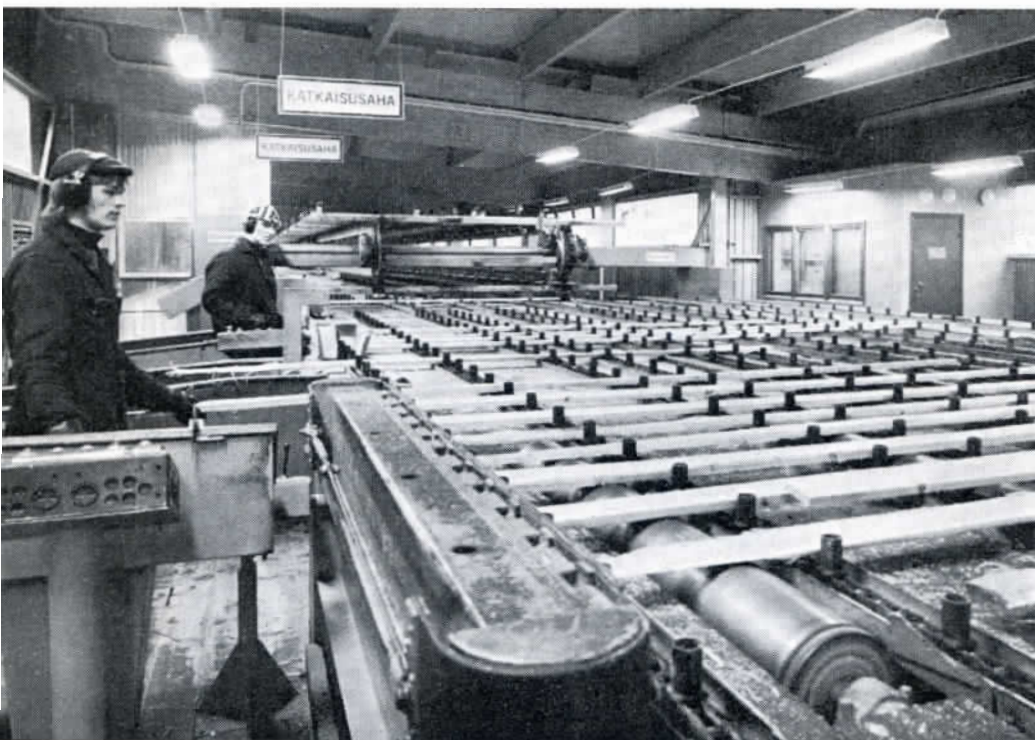
Sahalla on siirretty tuumista ja tuuman osista sentteihin ja millieihin. Sahanhoitaja Pauli Hartikainen (vas.) ja ins. Eenokki Oikkonen lajittelun jälkeen mittoja kontrolloimassa.

jelmoidaan siten, että samanaikaisesti tulee tukista lautoja kahta eri paksuutta ja jopa kahdeksaa eri leveyttä, on lajittelussa monenkokoista lautta sekaisin. Lisäksi on tasasärmäisten lautojen joukossa pintalautoja ja muutoin vajaasärmäisiä, jotka jo tässä raakalajittelussa erotetaan 'utskotiksi'.

Etupöydän ääressä työskentelee kaksi miestä lähellä toisiaan. Ensimmäinen vetää 'roikkopäiset' laudat pöydältä sen verran ulos, että laudaksi kelpaamaton häntä katkeaa sirkkeliissä. Toinen mies merkitsee 'kvintan' ja 'sekstan' joukosta 'kottilaudat' painamalla sellaisen kohdalla

Nosturi siirtämässä lankkunippua Ky 5-kylpyyn ja sen jälkeen edelleen joko suoraan tai välivaraston kautta rimoituslaitokseen, jossa siitä tehdään kuivausvaihetta varten harva paketti.

Erikokoiset laudat etenemässä lajittelukoneiston etupöydällä tietokoneen analysoitavaksi. Koneiston toimintaa hoitaa kaksi miestä, jotka samalla huolehtivat roikkojen katkaisemisesta ja utskottilautojen viestittämisestä tietokoneelle.

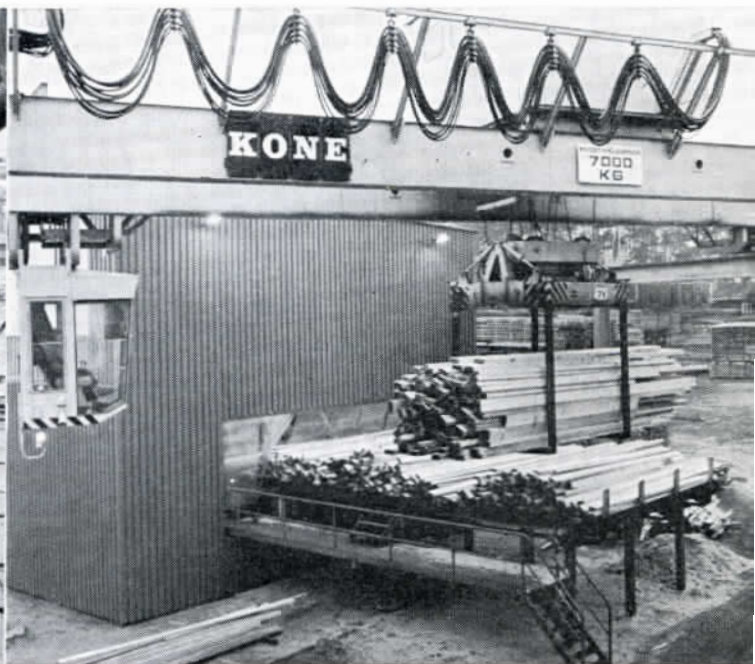
Pitkästä koukkukuljettimesta koon mukaan lajitellut laudat putoavat poikittain kuljettimen alla oleviin vaunuihin.

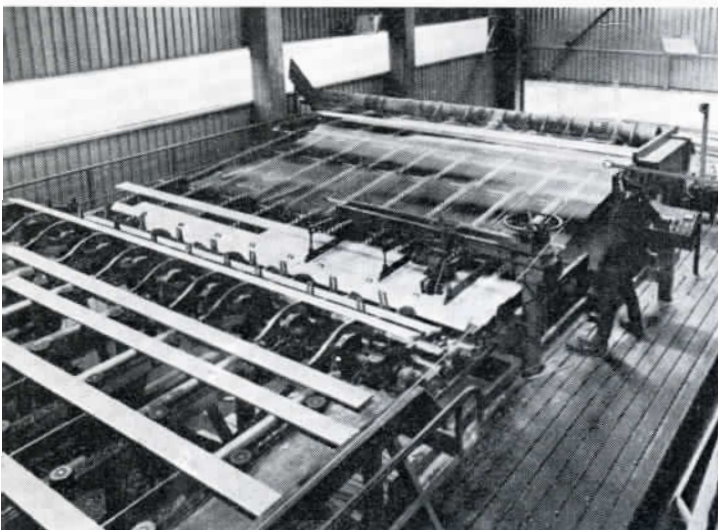
Alhaalla vas:lla: Rimoituslaitoksen etupöydältä sahatavara siirtyy rimoituskoneeseen.

pientä käsivipua, joka antaa merkin lajittelulaitoksen elektronilaitteisiin. Muut tiedot nämä laitoksen sähköaivot saavat valokennön ja paksuus-

mittarin avulla jokaisesta laudasta niiden edetessä etupöydällä. Tietokone merkitsee muistiin kunkin laudan paksuuden ja leveyden ja kun lauta sitten siirtyy etupöydältä pitkään koukkukuljettimeen, seuraa elektroninen muisti sitä ja tietokoneen määrämällä kohdalla se putoaa kuljettimen alla olevaan vaunuun. Vaunuun putoaa siten vain samanpaksuisia ja -levyisiä lautoja ja kun niitä on pudonnut määrätty määrä etsii tietokone tyhjän vaunun, johon seuraavat samaa kokoa olevat laudat putoavat. Utskottilaudat tietokone jakaa niin ikään mitan mukaan yhden koon vaunuunsa.

Raakalajittelukoneisto pystyy lajittelemaan yli 60 lautta minuutissa. Tietokone voi ottaa vastaan 25 erilaista impulssia, joten se kykenee käsittelemään huomattavasti suuremman lajitelman kuin mitä normaalisti sahalta sen käsiteltäväksi tulee. Lajittelukoneiston jatkeena olevan pitkän koukkukuljettimen alla on poikittain rivissä 30 vaunua. Täydet vaunut siirretään loivasti viettäviä kiskoja myöten lautanippunosturin radan alle. Vaunumies tarkkailee samalla, että tietokone määrää laudat oikeisiin vaunuihin. Käytäntö on näet osoitta-

Rimoituskoneiston
hajoituskuljetin
ja etualalla
jakopöytä

Rimoitetut paketit
siirtyvät trukin
ulottuville, joka
kuljettaa ne
kuivaamoon

nut, että tällä konemuistillakin on inhimillisiä piirteitä, toisin sanoen sekin on erehtyväinen.

Lajitellut laudat upotetaan ensin sinistymiseltä suojaavaan Ky 5 liukseen ja siirretään sen jälkeen nosturilla joko suoraan rimoituslaitokseen tai välivarastolokeroihin. Rimoitus-kone toimii saman periaatteen mukaan kuin tulipalossa tuhoutunut Hallaan v. 1965 hankittu. Nosturi laskee kuorman rimoituskoneen etupöydälle. Siitä tavara siirtyy hajoituskuljettimelle ja syötetään edelleen jakopöydälle. Koneen liikkuvien käsivarsien avulla muodostetaan pakettin yksi kerros, joka samanaikaisesti siirtyy koneen toiseen päähän. Siellä väliriimat putoavat automaattisesti edelli-

sessä siirtovaiheessa tulleen kerroksen päälle ja niin syntyy rimoitettu sahatavarapaketti, jonka mitat ovat aina vakio. Valmis paketti siirtyy rimoituskoneesta kuljettimen avulla rimoituslaitoksen taakse, josta trucki käy sen noutamassa. Rimoituslaitoksessa käsitellään lautojen lisäksi myös lankut ja soirot ja kaikki joutuvat edelleen rimoitettuihin paketteihin kuivaamoon.

Raakalajittelu- ja rimoituslaitoksen työntekijöiden määrä vuorossa on seitsemän henkilöä. Laitos käy kahdessa vuorossa kuten sahakin. Se kykenee selvittämään hyvin sahalta tulevan tavarat ja vastaa siten odotuksia.

Haastattelija *Veikko Talvi*

Yrityksen sisäisestä...

Jatkoa s:ltä 3

donhalu on melkein pä kylymätön toisten äärimmäistapausten vaivautumatta lukemaan tuskin riviäkään. Siivistystason kohotessa passiivisuus kylä varmaan vähenee, mutta eroja — suuriakin — tulee aina olemaan.

Mitä mieltä ollaan?

Jotta saataisiin riittävästi perustietoja yhtiömme tiedotustoiminnan vastaista kehittämistä varten, ovat yhtiömme yhteistyöelimien työryhmät esittäneet sisäistä tiedotustoimintaa selvittelevän mielipidetutkimuksen suorittamista, ja sellainen on myös päätetty toimeenpanna. Sitä on tervehdittävä erityisellä tyydytyksellä. Runsaan otannamenetelmän avulla voidaan melkoisella todennäköisyydellä saada selville, mitä mieltä yhtiöläisten keskuudessa ollaan yhtiömme piirissä harjoitettavasta tiedottamisesta. Miten tieto kulkee, keiltä tai mistä sitä saadaan ja missä suhteissa toivotaan parannusta. Tietenkään tällaisilla rastivastauksilla ei päästä tunkeutumaan ongelmiin syvällisemmin, mutta niiden avulla voidaan joka tapauksessa saada esiin varteetotettavia suuntaviivoja.

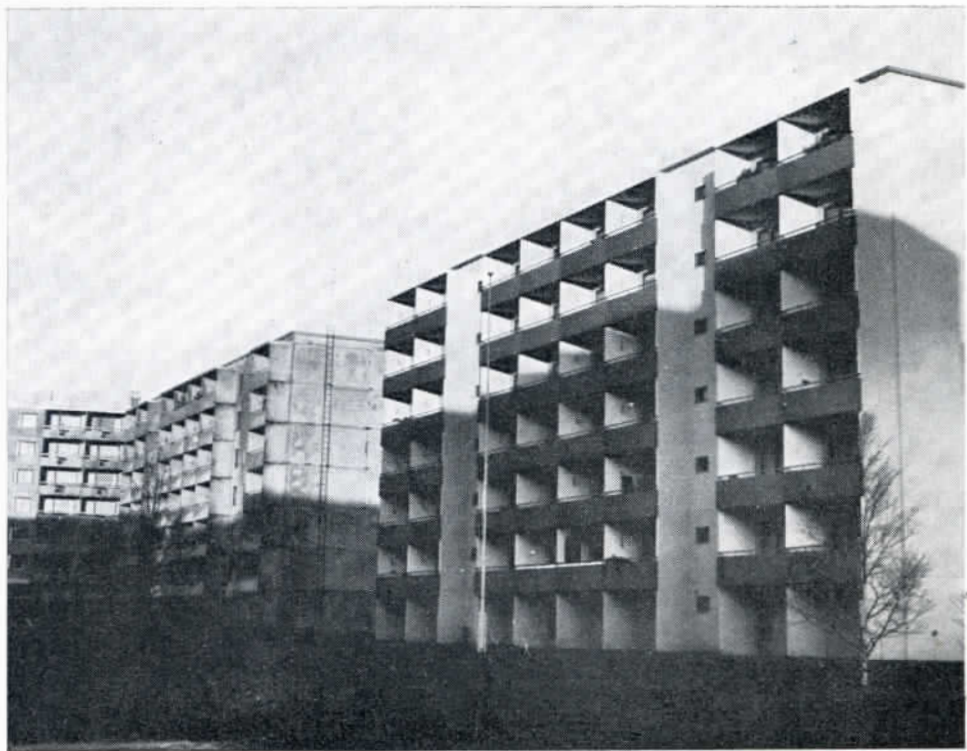
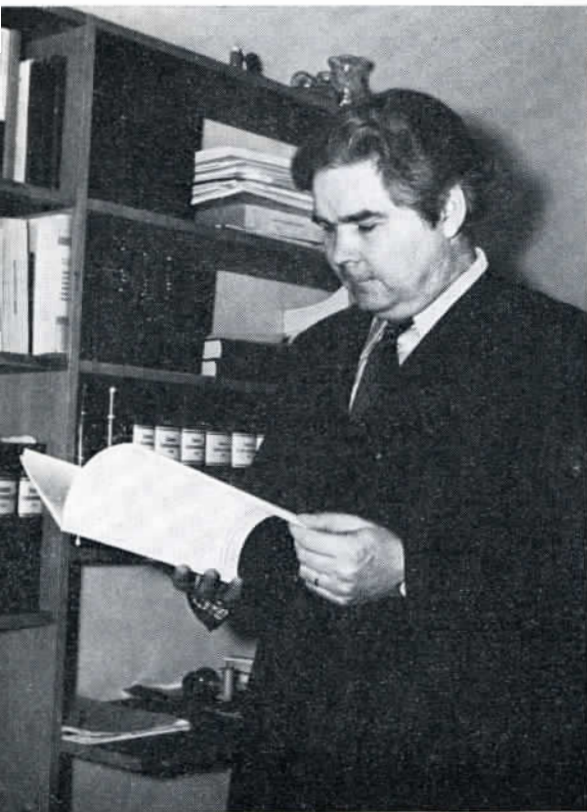
Kysymyksiin on voitu mahduttaa myös joukko tiedusteluja, jotka tarjoavat mahdollisuuden esittää arviointoja työpaikan olosuhteista ja siellä vallitsevista henkilösuhteista. Tavallaan nekin ovat asioita, joiden hoitamisessa tarvitaan tiedottamista ja siten niiden mukaan ottaminen on perusteltua.

Tämän mielipidetiedustelun toivoisi herättävän vastakaikua ja onkin täysi syy odottaa, että siihen suhtaudutaan vakavasti ja ollaan halukkaita tuomaan oma mielipide tietoon. Ehkä sen avulla saadaan hereille sellaisetkin, jotka eivät aikaisemmin ole syventyneet tällaisten asioiden pohtimiseen vaan jättäneet ne muiden tehtäväksi.

Veikko Talvi

Palvelutalosta uusi ratkaisu vanhusten asunto-ongelmaan

Kuusankosken vanhusten palvelutalo sijaitsee keskustassa Lätisen Linjapuiston varrella. Oikeanpuolimmaisessa talossa on 24 asuntoa sekä varsinainen palvelukeskus ja vasemmanpuoleisessa on kaksi asuntoa. Alakuvassa Vanhainhuoltoyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja, sosiaalijohtaja Heikki Helminen.

Kuusankoskella asuu yli 2 000 eläkeikäistä henkilöä, joista suurimmalla osalla on käytettävissään joko omistus- tai vuokra-asunto. Mutta heidän joukossaan on myös sellaisia, joiden asunto-olosuhteet kaipaavat pikaista parannusta. Tähän kiperään epäkohtaan on paikkakunnalla puututtu viime vuosina oikein tositoimin. Asian ovat ottaneet omakseen Kuusankosken kauppalan ja seurakunnan ohella myös Kymin Osakeyhtiö ja varsinkin pari vuotta sitten perustettu Kuusankosken Seudun Vanhainhuoltoyhdistys, joka lyhyenä toiminta-aikanaan on hankkinut keskustan kerrostaloista paikkakunnan vanhuksille jo 39 korkeatasoista vuokra-asuntoa.

— Kun Vanhainhuoltoyhdistys perustettiin pari vuotta sitten, tapahtui se nimenomaan siksi, että raha-automaattivaroja ei ole mahdollista saada vanhusten asuntojen rakentamiseen muuten kuin yhdistyksen tai säätiön anomana. Toisaalta tilanne oli ja on osittain vielä edelleenkin sellainen vanhusten asuntojen kohdalla, että kaikki mahdollisuudet kunnollisten vuokra-asuntojen rakentamiseksi

on otettava huomioon, toteaa Kuusankosken Seudun Vanhainhuoltoyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja, sosiaalijohtaja *Heikki Helminen*.

— Saimme heti alusta lähtien mukaan yhdistykseen eri poliittisia ja muita intressipiirejä edustavia henkilöitä, mitä pidän hyvin tärkeänä yhdistyksen vastaisenkin toiminnan kannalta. Vanhainhuoltoyhdistyksen

Kalle Koskinen, 78, toimi Kymin paperitehtaalla 45 vuoden ajan moottorinhoitajana. Palvelutaloon hän muutti omakotitalosta. Uudessa yksiossaan hän ei näe mitään toivomisen varaa, vaan pitää palvelutaloa kaikkine mukavuuksineen ihanteellisena asuinpaikkana.

nykyiseen hallitukseen kuuluvat rouva *Helena Hernberg*, ekonomi *Jaako Harju*, sosiaalipäällikkö *Keijo Jokiranta*, viilaaja *Arvo Hokkanen*, pankinjohtaja *Oiva Rautjärvi*, postimiesten esimies *Unto Kajander*, varastomies *Lasse Lehtisare* sekä toimistosihteeri *Tapio Partanen*. Yhdistykseen kuuluu ainoastaan henkilöjäseniä. Emme pyri tarkoituksellisesti lisäämään yhdistyksen jäsenmäärää, vaan koetamme tulla toimeen suppean mutta sitäkin aktiivisemmän jäsenistön kanssa.

— Yhdistyksen varsinainen voimannäyte oli 24 ensimmäisen asunnon sekä niihin liittyvän palvelukeskuksen rahoittaminen. Tämä tapahtui osittain lainavarojen ja osittain raha-automaattivoittovarojen turvin. Kokonaiskustannukset nousivat 780 000 markkaan. Myöhemmin hankittiin

joita yhdistys sai Kymin Osakeyhtiöltä ja Kuusankosken kauppalaalta. Yhtiö lahjoitti juhluvuotensa johdosta 100 000 markkaa, minkä lisäksi yhtiö luovutti yhdistyksen käyttöön ne varat, jotka kertyivät 100-vuotisjuhlan vuoksi tulleina lahjoituksina yhdistyksen nimiin avatulle pankkitilille. Kaupungiksi muuttuva Kuusankosken kauppala lahjoitti yhdistykselle vuoden alkupuolella 100 000 mk ja uuden kaupunginvaltuuston avauskokouksessa toiset 100 000 mk.

— Yhdistyksen suunnitelmissa on vielä kuuden lisäasunnon hankkiminen, minkä johdosta olemme jo tehneetkin alustavan varauksen Kunnanpellontien varteen rakennettavasta kerrostalosta. Mikäli saamme vielä nämäkin asunnot järjestymään, on Vanhainhuoltoyhdistyksellä kaikkiaan 45 vanhusten käyttöön tarkoi-

sivat tutustumaan palvelukeskukseen ja käyttämään sitä hyödykseen, sanoi sosiaalijohtaja Helminen.

— Kun palvelutalon ensimmäiset

Antti Puranen, 78, oli voittelijana Kymin paperitehtaalla 38 vuotta. Hän asuu vaimonsa Lempin kanssa palvelutalon yksiossassa ja pitää sitä sopivana pariskunnallekin. Läheisistä harrastuksista on valokuvaus etualalla, mutta liikeneepä aikaa vielä kaitafilmaukseenkin.

Martta Soper, 70, työskenteli Kymin paperisälissa siivoajana 24 vuotta. Hän on asunut palvelutalossa huhtikuusta lähtien ja kertoi, ettei muuttaisi millään pois: "Ulkopuolinen ei voi kuvitella miltä tuntuu asua tällaisessa talossa, missä kaikki on järjestyksessä."

palvelutalon viereen valmistuneesta rakennuksesta vielä pari asuntoa lisää. Yhdistys on lisäksi varannut Asunto Oy Itäkarasta 19 yksiotä, jotka valmistuvat ensi keväänä. Näihin asuntoihin tulevat vanhukset käyttävät samaa palvelukeskusta kuin Linjapuistonkin taloissa asuvat. Uusien asuntojen hankkiminen näin pian oli mahdollista toteuttaa suurimmaksi osaksi niiden lahjoitusvarojen avulla,

tettua pienasuntoa. Pari vuotta sitten suoritettun kartoituksen perusteella Kuusankosken välttämätön palveluasuntotarve on 57, joten olemme jo nyt melko lähellä tavoitetta.

— Vaikka asuntojen määrä tulee vielä kasvamaan, pystyy varsinainen palvelukeskus tarjoamaan palveluksiaan myös muille paikkakunnan vanhuksille. Olisi erittäin toivottavaa, että yhä useammat eläkeikäiset tuli-

asunnot olivat haettavina tuli kaikkiaan 117 anomusta, joista puolet olivat joko yhtiön eläkeläisiltä tai heidän leskiltään. Näin ollen on varsin ymmärrettävää, että yhtiö pyrkii tukemaan Vanhainhuoltoyhdistyksen toimintaa kaikin mahdollisin tavoin. Toisaalta yhtiö on viime vuosien aikana koettanut edesauttaa eläkkeelle siirtyvien omiin asuntoihin muuttamista myöntämällä erityisiä tukilainoja tai tukemalla paikkakunnalla suoritettavaa yleishyödyllistä rakennustoimintaa. Tällä hetkellä n. 60 % eläkkeelle siirtyvistä yhtiöläisistä asuu omissa asunnoissaan. Ns. eläkeläisasuntoja ei yhtiö ole Kuusankoskella myöntänyt enää vuoden 1970 jälkeen eläkkeelle siirtyneille henkilöille, sillä asuntokanta on rakennus-

Palvelukeskuksen viihtyisät seurustelutilat ovat päiväsaikaan ahkerassa käytössä. Kuvassa vas:ltä Kalle Koskinen, Albin Loistamo sekä Impi ja Toivo Turpeinen.

Palvelukeskuksen omat pelimannit Mauno Salomaa (vas.) ja Toivo Turpeinen ovat toivottuja ohjelmansuorittajia vanhusten tilaisuuksissa

Palvelukeskuksen hoitaja rva Saimi Tuomainen (kesk.) toivoo, että keskuksessa kävisi enemmän myös ulkopuolisia eläkeläisiä, sillä 'kerho' jakaa palveluksiaan kaikille paikkakunnan vanhuksille. Kuvassa vas:lla Aino Jermilä ja oik:lla Hilja Gammelin.

ten huonokuntoisuuden vuoksi vähentynyt tuntuvasti, kertoi sosiaalipäällikkö *Keijo Jokiranta*, joka toimii Vanhainhuoltoyhdistyksen hallituksen varapuheenjohtajana.

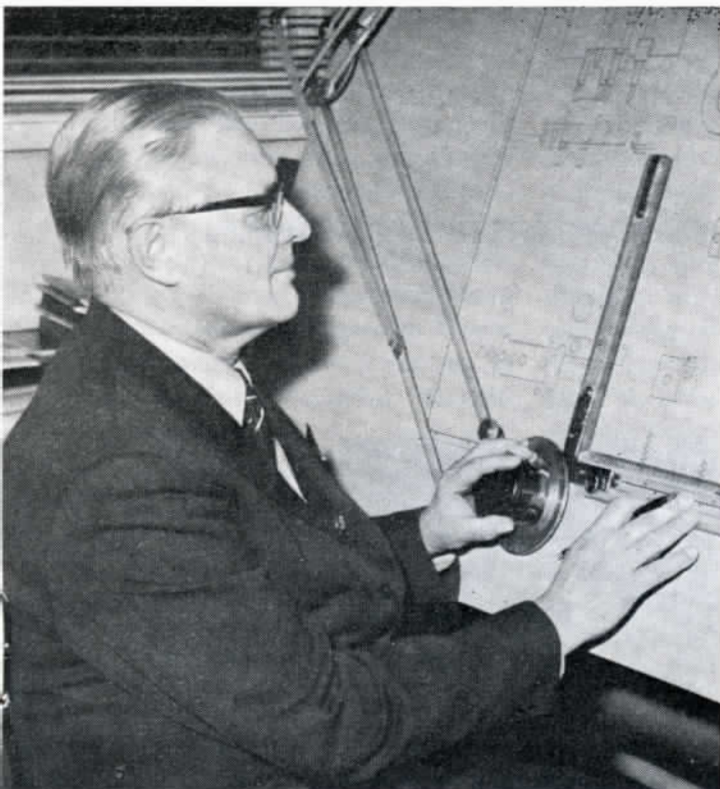
Vanhustentalon palvelukeskuksen hoitajana toimii rva *Saimi Tuomainen*. Apulaisenaan hänellä on rva *Sinikka Sihvola*. Kuusikerroksisen talon ensimmäiseen kerrokseen sijoitettu palvelukeskus on avoinna klo 10—18, jona aikana siellä on mahdollisuus ruokailla, käydä kahvilla tai muuten vain rupattelemassa tuttujen kanssa. Juuri ennen joulua eräät paikalliset naisjärjestöt luovuttivat palvelukeskukselle väritelevisiön, joka omalta osaltaan lisäsi oleskelutilojen viihtyisyyttä. Palvelukeskuksen muusta toiminnasta mainittakoon laulutalaisuudet, askartelutunnit ja erilaiset luennot, joihin kaikkiin myös muut kuin vanhustentalon asukkaat ovat tervetulleita. Tätä toimintaa ohjaa

Sosiaalipäällikkö *Keijo Jokiranta* kävi esittämässä yhtiön tervehdyksen palvelutalon asukkaiden joulujuhlissa

Vanhainhuoltoyhdistyksen naistoimikunta, johon kuuluvat sosiaalitarkastaja *Toini Iivanainen*, rva *Helena Hernberg*, piirisihteeri *Maila Helminen*, terveydenhoitaja *Anna-Liisa Vanhalakka* sekä rva *Saimi Tuomainen*. Palvelukeskuksen tiloissa on myös terveydenhoitajan vastaanotto kerran viikossa.

Haastattelija *Eero Niinikoski*

Into Laition piirustuslaudalla ovat saaneet lopullisen ratkaisunsa monet tuotteet, erityisesti liedet

Högforsilaisena 50 vuotta – siitä 42 vuotta suunnittelijana

50 palveluvuoden tultua täyteen kiinnitti teknillinen johtaja Reino Sandelin yhtiön kultaisen ansiomerkin Into Laition rintapieleen

Suunnittelija *Into Laitio* Karkkilan tehtaalta siirtyi viime syyskuun lopussa eläkkeelle. Häneen jos kehenkään voimme liittää sanan täysinpalvelleena, sillä hänelle kertyi högforsilais-vuosia neljä kuukautta yli viidenkymmenen.

Kävimme tervehtimässä yhtiömme uusinta kultamitalimiestä Into Laitiota hänen kodikkaassa rivitaloasunnossaan. Hän on hyväkuntoinen ja virkeä; ei oikein osaisi häntä pitää eläkeläisenäkään, saati sitten puoli vuosisataa samaa työnantajaa palvelleena.

Into Laitiolle oli Högforsin Tehtaan palvelukseen meno itsestään selvä asia. Äidin isä oli tehtaalla malliviilarina ja konemiehenä ja isä oli nuorena miehenä saapunut tehtaan palvelukseen Tervakoskelta. Isästäkin tuli viilari, joka kehittyi eteväksi ammattimieheksi, kohosi etumieheksi ja myöhemmin konepajan vastaavaksi mestariksi.

Into Laition lapsuuden varhaismuistot liittyvät tehtaaseen. Poika sai usein viedä ruokaa ja kahvia iso-

isälleen sekä isälleen työpaikalle konepajaan. Vaikka koti sijaitsi lähellä, usein aterioitiin työpaikalla. Mies istahti viilapenkilleen ja nautti siinä kotoa tuodut eväät. Tehdas oli poikasille mieluisa paikka, josta oli kylä nopeasti poistuttava miesten aloittaessa jälleen työnsä. Työtahti oli kova, eikä työntekoa saanut olla häiritsemässä. Mutta oli tehtaalla monenmoista muutakin tehtävää. Silloin tehtiin tehtaassa maanviljelyskoneita ja isännät saapuivat niitä tehtaalle huoltamaan ja niittokoneisiin teriä muuttamaan. Siinä ei sen kummempia tilauksia tarvittu. Isäntä saapui suoraan huoltomiehen luo, joka kunnosti koneen. Sen jälkeen isäntä meni 'värkmestarin' puheille, joka määrsi hinnan ja peri sen. Tehtaaseen oli ulkopuolisen helppo päästä, sillä ruukkikylän tie kulki tehdaspihan kautta.

Into Laitio näki myös viimeisen raudanlaskun ensimmäisen maailmansodan aikana. Raudan puutteen vuoksi oli jälleen turvauduttu vanhaan masuuniin, joka oli täytetty aika-

naan masuunille tuodulla malmilla. Kylän väki kokoontui masuunin ääreen asettuen istumaan varta vasten paikalle tuoduille penkeille. Masuunin laskuaukko avattiin ja sula, hehkuva rauta virtasi pääojaa myöten täyttäen myös sivuhaarat. Muuta ohjelmaa ei tässä viimeisessä Högforsin masuunin raudanlaskussa kertojan muistin mukaan ollut.

Heti kansakoulusta päästyään Into Laitio muiden luokkatoveriensa mukana tuli tehtaaseen töihin. Hän seurasi yleisen käytännön mukaan iso-isänsä ja isänsä jälkiä ja tuli oppipo-

jaksi konepajaan. Teollisuuskoulun käytyään hän palasi jälleen konepajaan, mutta alkuvuodesta 1930 hän siirtyi piirustuslaudan ääreen suunnittelutehtäviin. Aluksi hän joutui insinööri Martensin apulaiseksi. Tämä oli komennuksella Ekonosta ja suunnitteli parannuksia Heureka-katilaan. Martensin lähdettyä 'suunnitteluosaston' muodostivat insinööri Ström ja kertojamme. Kun uutta tuotetta suunniteltiin, niin ensimmäinen malli tehtiin pelkän luonnoksen pohjalta. Vasta kun uutta tuotetta oli käytännössä kokeiltu, siitä tehtiin lopulliset piirustukset. Suunnittelijat joutuivat painiskelemaan koko tuotevalikoiman kanssa ja tekemään lisäksi asiakkaille esimerkiksi lämpölaskelmia. Haastateltavamme erikoisalaksi muodostuivat erilaiset liedet. Käänteentekevä uudistus oli Siro-liesi. Sitä ennen liedet muurattiin paikalla ja niihin asennettiin Högforsin liesivaltut. Siro-liesi sen sijaan muurattiin tehtaalla ja varustettiin teräsvalpalla. Tuote oli siten valmis liitettäväksi sellaisenaan savuhormiin.

Vuosien mittaan suunnittelu tuli yhä tärkeämmäksi ja viime sotien jälkeen suunnitteluosaston vahvuus kasvoi puoleen sataan henkeen, kunnes lämpöteknillisen osaston siirryttyä Heinolan tehtaalle luku pieneni. Eri-tyisen kiinteäksi muodostui kosketus tehtaalla ja suunnitteluosaston välillä, tehtaalla teknillisen johtajan, yli-insinööri Ernst Alanderin aikana. Hänellä oli tapana päivittäin käydä piirustuskonttorissa, jossa hän siirtyi piirustuslaudan ääreltä toiselle, seurasi työn edistymistä ja neuvotteli kunkin suunnittelijan kanssa parhaan tuloksen löytämiseksi.

Into Laition ohjeena on ollut, että valmistakin tuotetta on aina mietittävä uudestaan. Sitä on koetettava parantaa ja pyrittävä löytämään mahdollisimman taloudellinen valmistustapa laadun siitä kärsimättä.

Haastattelija *Veikko Talvi*

Asuntopula väistymässä Karkkilassa

Maisteri Erik Karling seuraamassa Nyhkälän tornitalojen rakennustöiden edistymistä

— Kymin Osakeyhtiön Karkkilan kauppalan ja Osuusliike Tuen perustamat asuntokiinteistöyhtiöt ovat vuosina 1966—1972 rakentaneet Karkkilaan seitsemän vuokrakerrostaloa. Nämä taloyhtiöt ovat ikäjärjestyksessä seuraavat: Kiinteistö Oy Korpihaka, Kiinteistö Oy Villenhaka — kaksi taloa, Kiinteistö Oy Kahilaisentie 6, Kiinteistö Oy Kahilaisentie 4 ja Kiinteistö Oy Antinhaka — kaksi taloa. Kaikkiin näihin rakennuksiin on saatu valtion asuntolaina, minkä lisäksi lainoja on saatu pankeilta sekä vakuutuslaitoksilta. Huoneistoja näis-

sä seitsemässä kerrostalossa on 117, joista 42:ssa asuu Kymiyhtiön palveluksessa olevia, kertoi lehdellemme yhtiön kiinteistöasioista Karkkilan tehtaalla vastaava maisteri *Erik Karling*.

— Teollisuudella on viime vuosina ollut paremmat edellytykset kuin aikaisemmin hankkia vuokra-asuntoja henkilökunnalleen. Osa UKK-suhdannevaroista, samoin kuin sittemmin valtion asuntomäärärahoista on varattu työvoimapolitiisiin tarkoitukseen, kertoi maisteri Karling. Kymiyhtiö on Karkkilassa käyttänyt jo tätä

rahoitusmahdollisuutta hyväkseen ja rakennuttanut Kahilaisentie 1:een vuokrakerrostalon. Yhtiö omistaa tämän taloyhtiön kokonaisuudessaan ja sillä on oikeus vuokrata talon kaikki 28 asuntoa omalle henkilökunnalleen. Tämän UKK-suhdannevaroilla lainoitettun vuokratalon asukkaiden valinnat on alistettava asuntohallituksen vahvistettavaksi. Marraskuun lopulla Kahilaisentie 1:en asunnoista oli jo 24 vuokrattu Karkkilan tehtaalla työskenteleville.

— Parhaillaan yhtiön perustama Kiinteistö Oy Nyhkäläntornit rakennuttaa kahta 6-kerroksista vuokrataloa Nyhkälänharjun kupeeseen. Talot rakentaa turkulainen Rakennustoimisto Ruola Oy ja ne valmistuvat ensi toukokuun 1. päivään mennessä. Huoneistoja tulee 48 ja niiden pinta-ala vaihtelee 38 m²:stä 74,5 m²:iin keskimääräisen huoneistoalan ollessa 58,4 m². Lisäksi on suunnitteilla kaksi muuta kerrostaloa, joihin tulee yhteensä 40 asuntoa. Näiden rakennushankkeiden toteuduttua on yhtiön uusissa vuokrakerrostaloissa 116 asun-

toa. Kun otetaan mukaan yhtiön yhdessä kauppalan ja Osuusliike Tuen kanssa rakentamat talot, nousee näiden uudenaikaisten vuokra-asuntojen määrä 233:een.

— Karkkilan tehtaan palveluksessa olevia kiinnostaa myös äskettäin Haapalan kauppalanosassa aloitettu rivitalojen rakentaminen. Yhtiö on osaksi kauppakirjalla ja sopimuksella luovuttanut Salpa Oy:lle maa-alueen, johon on laadittu rakennussuunnitelma 58 rivitaloasuntoa varten. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan kolme rivitaloa, joihin tulee 18 asuntoa. Työt ovat jo käynnissä. Rakentamisesta huolehtii Talovalmiste Oy Turengista. Rivitaloyhtiö saa valtion asuntolainaa 30 %, minkä lisäksi asunto-osakkeiden ostajat voivat hakea kauppalaalta lisälainaa 30 %. Yhtiön palveluksessa olevalla on mahdollisuus saada yhtiön omakotirakentajille takaamaa lainaa 15 000 mk. Rivitalo-osakkeista kiinnostuneet saavat lisätietoja Karkkilan Säästöpankista.

— Pitkään hiljaisena pysynyt oma-

kotirakennustoiminta on myös vilkastumaan päin, kertoi maisteri Karling. Aravalainoja on hakenut 25 kauppalaista, joista 13 yhtiön palveluksessa olevaa. Näistä on kahdelletoista varattu yhtiön tarjoama omakotitontti.

— Vilkkaan rakennustoiminnan ansiosta Karkkilassa ei esiinny enää sanottavasti asuntopulaa. Toisaalta on kuitenkin otettava huomioon, että vanhoja rakennuksia puretaan samanaikaisesti. Esimerkiksi yhtiöllä on lukuisia vanhoja asuintaloja, joita ei enää niiden huonon kunnon ja vanhanaikaisuuden takia peruskorjata, vaan ne ovat purkulistalla. Uusissa nykyaikaisissa vuokra-asunnoissa asuminen varjopuolena on kylläkin kallis vuokra. Se vaihtelee huoneiston koosta riippuen kuuden markan kahden puolen m²:ltä kuukaudessa. Pitemmän päälle vuokratason voidaan katsoa kuitenkin suhteellisesti helpotuvan, koska vuokrat eivät kohoa samassa suhteessa kuin palkat ja muut kustannukset, mainitsi maisteri Karling.

Tiedotustauluja otettu käyttöön Karkkilan tehtaalla

Karkkilan tehtaalla on sisäisen tiedonvälityksen tehostamiseksi otettu käyttöön erityisiä tiedotustauluja. Tähän mennessä niitä on sijoitettu eri puolille tehdasta 12 kappaletta. Mutta mikä sitten on tiedotustaulu, miten sillä tiedotetaan ja kuka sillä tiedottaa?

— Tiedotustaulut eroavat normaaleista ilmoitustauluista siinä, että niiden tila on selvästi rajattu kolmeen osaan. Oikeanpuoleinen laatikko on tarkoitettu ammattiosastojen tai vastaavien tiedotustilaksi. Keskimmäiseen sijoitetaan tehtaan pysyvät, virallisuontoiset tiedotteet ja vasemmanpuoleinen laatikko on tarkoitettu uutistilaksi, jota käytetään vaihtuvien

yleisten tiedotteiden säilytyspaikkana. Taulujen hoitajiksi on kullekin osastolle nimetty eri henkilö. Jos haluaa saada tiedotustaululle tekstiä, on syy-

tä ottaa yhteyttä joko allekirjoittaneeseen tai sitten osastoilla toimiviin yhdysmiehiin, kertoi metalliteollisuuden tiedotussihteeri Risto Virtanen.

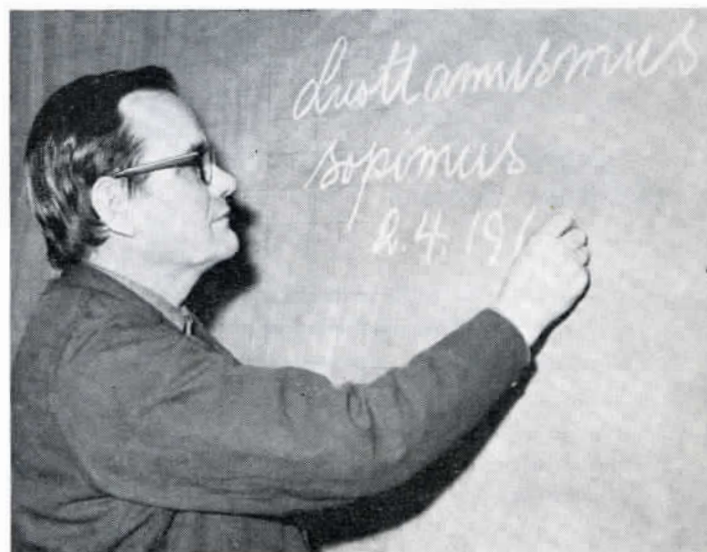
Työpaikkatietoutta yhtiön metalliammattikoulun oppilaille

Högforsin Tehtaan Konepajakoulun 25-vuotisjuhlassa tammikuussa 1967 ilmoitettiin, että koulun johtokunta oli päättänyt muuttaa koulun yleiseen ammattikouluun pohjautuvaksi 2-vuotiseksi metallialan erikoisammattikouluksi. Koska koulun opetusohjelma oli 4-vuotinen, pysyi lukuvuosien määrä yleisen ammattikoulun kanssa samana. Ammatikasvatushallitus nimenomaan suosittelee sellaista menettelyä, että teollisuuden omiin ammattikouluihin otettaisiin teknillisen peruskoulutuksen saanutta nuorisoa.

Ylimenokautena jatkettiin 4-vuotista opetussuunnitelmaa, mutta yleisen ammattikoulun suorittaneita alettiin ottaa jo suoraan kolmannelle luokalle. Nytemmin tämä siirtymävaihe on päättymässä, sillä viimeiset neljännen luokan oppilaat valmistuvat tämän syyslukukauden päätyttyä. Ammatikasvatushallituksen vahvistettua vuoden 1969 lopulla yhtiön metalliteollisuuden ammattikoulun

Sosiaalipäällikkö Erkki Mattsson on suunnitellut työpaikkatiedon opetussuunnitelman ja vastaa opettamisesta käyttäen apunaan asiantuntijoita

Päälouottamusmies Olavi Degerstedt selvittelee ammattikoululaisille luottamusmies-sopimusta ja kertoo, miten se toimii käytännössä

uuden ohjesäännön opetussuunnitelmiseen muuttui koulu syksyllä 1970 uusien oppilaiden kohdalta 2-vuotiseksi. Ensimmäiset uuden opetussuunnitelman mukaan koulutetut oppilaat valmistuivat koulusta viime keväänä. Heitä oli 12 ja nyt on II luokalla 19 oppilasta. Tänä syksynä alkaneella I:llä luokalla on 30 oppilasta. Useim-

mat ovat saaneet peruskoulutuksensa Lohjan kuntainliiton ammattikoulun Karkkilan osastossa, joka toimii vuokralaisena Karkkilan tehtaan ammattikoulurakennuksessa. Noin puolet kummaltakin luokalta on karkkilalaisia nuorukaisia ja muistakin huomattava osa lähipitäjistä.

Koulussa erikoistutaan konepaja-

Högforsin Tehtaan Konepajakoulu perustettiin v:n 1942 lopulla ja jo vuodenvaihteen jälkeen tammikuussa koulu aloitti toimintansa. Koulu on siten 30-vuotias. Vaikka koulutilat olivat pitkään aikaa vaatimattomat, päästiin opetuksessa alusta alkaen hyviin tuloksiin ja kotikaupalan sekä ympäristön ohella kouluun on pyrkinyt nuoria ympäri Suomea. Koulutustason maassamme kohotessa on ammattikoulun opetussuunnitelmaa jouduttu tarkistamaan, mutta yhä koulun toiminnalle on ominaista opetuksen käytännöllinen luonne. Se ei rajoitu yksistään työharjoitteluun vaan myös teoria-aineiden opetukseen. Niinpä koulun antamassa kansalaiskasvatuksessa tähdätään työpaikalla ja jokapäiväisessä elämässä tarvittavien tietojen jakamiseen.

ja valimoalan ammatteihin lähinnä yhtiön metalliteollisuuden tarpeita silmällä pitäen. Niinpä opetusohjelma käsittää metallialan työntekijöiden opetuksen perusammatteina viilaaja-, koneistaja-, levyseppä-, hitsaaja ja asentaja-ammattit. Pääpaino on työnopetuksessa, mutta sen ohella annetaan teoreettista opetusta konepaja-, valimo- ja yritystekniikassa, koneenpiirustuksessa, lujuusopin, ammatilaskennossa, työturvallisuudessa ja työpaikkatietoudessa, minkä lisäksi annetaan ohjausta liikuntakasvatuksessa. Teoreettisten aineiden opetus alkaa viikon pituisella jaksolla ja jatkuu sitten kumpanakin lukuvuotena kahden ja kolmen viikon pituisina koulumaisina jaksoina.

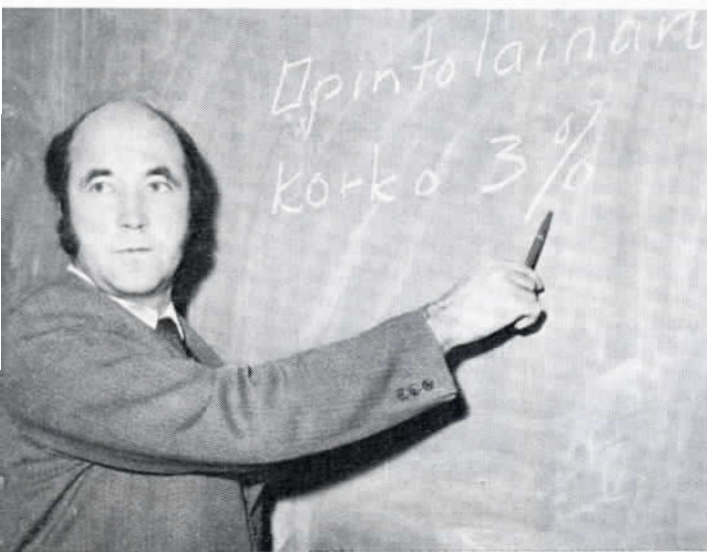
Opetuksen sisältö käy ilmi aineen nimestä lukuun ottamatta työpaikkatietoa. Tämän nimikkeen alla annettava opetus liittyy kyllä työpaikalla ja työelämässä tarvittavaan tietoon, mutta samalla se on katsottava myös

ta, opintolainoista ja avustuksista, asevelvollisuudesta sekä eräistä muista tärkeistä laeista ja sopimuksista.

Koska työpaikkatiedon opettamiseen soveltuvaa oppikirjaa ei ole, jaetaan oppilaille kansiot, joihin liitetään tunneittain opettajan laatimat monisteet, työmarkkinajärjestöjen julkaisemat kirjaset, eripainoksia laeista jne. Tarpeen vaatiessa käytetään asiantuntijoita luennoitsijoina. Niinpä äskeisellä oppijaksolla luennoivat ja vastasivat poikien kysymyksiin pääluottamusmies *Olavi De-gerstedt* luottamusmiesjärjestelmästä, palkkaosaston päällikkö *Olavi Taimio* palkka-asioista ja pankinjohtaja *Heikki Ahomäki* opintolainoista. Keväällä tehtaanlääkäri *Tor Sjöblom* tulee kertomaan terveydenhoidosta ja selvittelee samalla huumeongelmia.

Yleisenä toteamuksena voidaan sanoa, että poikien tiedot edellä mainituista asioista ovat melkein olemattomat. He ovat kuitenkin jo niin vart-

pimuksen mukainen vapaa-ajan vakuutus. Liikennevakuutuksen tunteminen on tarpeen, sillä jokaisella on moottoripyörä tai ainakin mopo, erällä jo autokin. Lähivuosina pojat joutuvat asevelvollisuuttaan suorittamaan. Tällöin heidän on etukäteen hyvä tietää, että palvelus laivastoasemalla, moottoritorpedoveneissä, ase-seppä-, viesti- ja ilmavoimien mekaniikkokoulussa luetaan heille ammatilliseksi työharjoitteluksi se osa palvelusajasta, jonka työnantaja todistuksen perusteella hyväksyy asianomaisen ammatin ammattimiestehtäväksi.

Palkkaosaston päällikkö Olavi Taimio antaa pojille tietoja palkka-asioista

Pankinjohtaja Heikki Ahomäki kertoo nuorten opintolainamahdollisuuksista

yleiseksi kansalaiskasvatukseksi. Työpaikkatiedon opettaja sosiaalipäällikkö *Erkki Mattsson* kertoi, että ensimmäisen luokan oppilaille annetaan 35 tunnin aikana luentojen ja keskustelun muodossa tietoja yhtiöstä, työmarkkinajärjestöistä, työehtosopimuksista, työlainsäädännöstä, luottamusmiesjärjestelmästä, sosiaaliturvas-

tuneesta iässä, että nyt asiat heitä kiinnostavat. Usein luento johtaakin lukuisiin kysymyksiin, joita esitetään vielä seuraavan tunnin alussa. Monet esille tulevat asiat koskettavat nuorukaisia jo kouluaikanaan. He ovat sairaskassan jäseniä, mikä antaa heille täydellisemmän turvan kuin sairausvakuutus. Heillä on myös työehtoso-

Välttämätöntä on myös tietää, miten työsopimus puretaan, järjestys-säännöt työpaikalla, asetus nuorten työntekijöiden käyttämisestä vaarallisiin töihin, entiseen työpaikkaan pääseminen asevelvollisuuden päätyttyä jne. Opetuksessa pyritään välittämään aivan uusinta tietoa. Niinpä yhtiön metalliteollisuuden ammattikoululaiset ovat jo tietoisia, että yhtiön 100-vuotisjuhlasäätiöltä heillä on mahdollisuus saada opintostipendijä vastaista opiskelua varten.

Tästä pulutaan

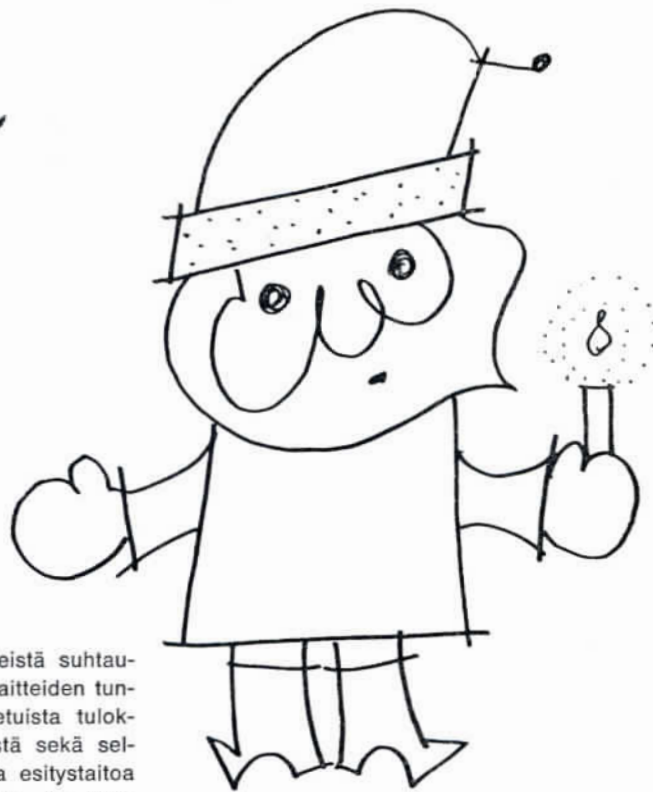
— Mitä joulupukille kuuluu?
— Taitaa tulla tyhjä käteen...
— Ohhoh, mikä voisi joulupukin asemaa ja valtaa horjuttaa?

— Vaatimukset ovat kasvaneet. Joulupukin arvoa alentaa jo ensiksikin se, ettei enää tulla toimeen yhdellä pukil-la, vaan niitä pitää olla monta, jotta kuluttajien tarpeet tulisivat tyydytetyiksi. On pitänyt organisoida täällä Korva-tunturilla koulutustoiminta, joka auttaa sen verran, ettei aivan katastrofia pääse syntymään. Koko vuosi menee lähes pelkästään koulutukseen ja var-sinaiset lahjahommelit jäävät viime tin-kaan. Stressi painaa päälle. Se on nääs niin, että nykyisin joulupukilta vaaditaan oma-aloitteisuutta, idearikkautta, koke-musta vaativissa ohjelmointitehtävissä, kommunikointi- ja yhteistyökykyä, ener-gisyyttä, ripeyttä, neuvottelutaitoa, joh-tamis- ja koordinoituvuutta, myynti- ja markkinointihenkeä, perehtyneisyyttä SEV-maiden kaupallis-hallinnolliseen struktuuriin, kiinnostusta tehtävien ma-temaattiseen käsittelyyn, kielitaitoa, te-hokkuutta, nuorekkuutta, pirteyttä ja ennakkoluulottomuutta, pitää hallita ATK-perustiedot, olla reipas, säännöl-linen ja me-henkinen, pitää olla mark-kinointikokemusta, pystyä ryhmätyös-kentelyyn, olla raitis, ahkera ja tun-

nollinen, vaaditaan myönteistä suhtau-tumista asiakkaisiin, alan laitteiden tun-temusta, näyttöjä saavutetuista tulok-sista, joustavaa esiintymistä sekä sel-keää kirjallista ja suullista esitystaitoa ja mieluummin akateemista lopputut-kintoa...

★

Yhtiön **eläkeläisille** järjestettiin jäl-leen perinteellisiä joulujuhlia eri teh-daspaikkakunnilla. **Kuusankoskella** jär-jestettiin kolme juhlaa, joista kaksi Koskelassa Kuusaan puolella ja kolmas Voikkaan seuratalossa. Kaikkiaan oli juhliin kutsuttu n. 1 600 eläkeläistä puo-lisoineen ja lähes jokainen kutsuttu saapui. Yhtiön johtava lääkäri **Antti Jo-kinen** puhui Koskelan juhlissa ja Voik-kaan tehtaanlääkäri **Karl H. Roschier**

Voikkaalla. Joulusaarnan piti rovasti **Edvin Laurema**. Muusta ohjelmasta vas-tasivat pääasiallisesti Kymintehtaan kansakoulun oppilaat, Kuusankosken ja Voikkaan kirkkojen lapsikuorot sekä lauluyhtye Celesta.

★

Juantehtaan eläkeläiset kuskattiin linja-autoilla Tahkovuoren hotelliin viet-tämään joulujuhlaa. Osanottajia oli puo-litoista sataa. Juhlissa oli runsaasti musiikkiohjelmaa eikä **Juantehtaan soit-tokunnan** osuus ollut siinä suinkaan vähäinen. Kapellimestari Hartikainen johdatteli puhaltajia joulumusiikin säve-lissä. Tehtaan suojelupäällikkö **Eero Lipponen** piti tervetulo- ja juhlan loppusanat lausui isännöitsijä **Lasse Timgren**.

★

Edesmenneen jalostusteollisuuden toimistohenkilökunta on ollut kuuluisa juhlistaan. Niissä on aina ollut merkit-tävää, omatekoista, ajankohtaista ja raflaavaa ohjelmaa. Osaston naisväki on hämmästyttänyt kerta kerran jälkeen

Kumpaiseenkin Koskelassa pidettyyn eläkeläisten joulujuhlaan osallistui väkeä salin täydeltä. Juhlat pidettiin 18. ja 19. 12. Kuva vas:lla on jälkimmäisestä juhlasta.

Entisen jalostusteollisuuden konttorihenkilökunta kokoontui Voikkaan klubille viettämään pikkujoulua menneitä muistellen. Kaamosaikaan viitaten illan teemana soi "Tänä yönä onni suosii rohkeaa..."

miesväen näillä sensaatiomaisilla esityksillään.

Uudessa organisaatiossa jalostusteollisuus liitettiin paperiryhmään, joten jalostusteollisuuden henkilökunta tämän johdosta hajosi. Peijaisia vietettiin tietenkin entiseen — jos en sanoisi — entistäkin väkevämpään tyyliin. Mutta eivät ne juhlitukset siihen loppuneet, vaan ent. jalostusteollisuuden henkilökunta vietti 15. 12. Voikkaan klubilla pikkujoulua, johon osallistuivat kolmea henkilöä vailla kaikki. Illan sketsit olivat **Raija Tannisen** ja **Mary-Ann Sjöbergin** käsialaa avustajinaan **Irja Salmelainen**, **Marja-Terttu (Arski) Vainio** ja **Maija Kukkurainen**. Musiikkia viljeltiin runsaasti: Mary-Ann soitti hanuria ja **Kari Suhonen** kitaraa. — Tulevaisuus näyttää olivatko nämä juhlat viimeiset yhteiset, vai keksivätkö he viettää jokavuotista muistojuhlaa...

★

Nti Olga Ilmonen Voikkaalta käy ruokailemassa vanhusten palvelutalossa Kuusaalla. Hän on nuoresta lähtien harrastanut runojen kirjoittamista.

"A mikähä minnuu oikee vaivaa? Aamul ko nousen ylös ni nii kovast hiukasoo. Sitko syön sit raukasoo. Ja töihikö pitäis lähtee ni iha kylmät värreet reppiit selkäpiitä."
— Kielakkara Karjalasta.

★

Joulun alla tapasimme voikkaalaisen nti **Olga Ilmonen** eläkeläisten palvelutalossa Kuusaalla, jonne hän oli saapunut lounasaikaan aterioimaan. Palvelutalossa ei näet tarvitse asua päästäkseen nauttimaan sen tarjoamista palveluksista, vaan talossa voi käydä aterioimassa ja tapaamassa tuttavita, vaikka asuukin muualla. Nti Ilmonen on nuoruudessaan kirjoitellut runoja ja eräs niistä muistui hänen mieleensä siinä tarinoidessamme. Runon nimi on **Tuntemattoman sotilaan** hauta.

Tuntematon sotilas,
vein haudallesi kynttilän.
Et tiedä, ken on sen tuonut.
— Tuntematon ystävä.

On hautasi vieraassa maassa.
Ei omaista, ystävää.
Tänä iltana hautasi päällä
palaa joulukynttilä.

★

Konelatoja **Svante Salo** eli **Sakke Kouvola** Kirjapainosta kirjoitti kauniita sanoja **Kirjatyö**-nimisessä lehdessä Kymiyhtiöstä ja erityisesti tiedotusosastosta:

"Lokakuun lopulla, harmaana päivänä, heti työajan päätyttyä ajoi iso linja-auto kirjapainomme pihaan. Asetuimme autoon paikoillemme aina juoksupojasta painomme johtoon asti. Matka Verlaan, yhtiön omistamaan lomaviettopaikkaan alkoi. Siinä matkaa tehdessämme kukin ihmettelimme, mistä möinen huomio meitä työntekijöitä kohtaan johtui, kunnes perille päästyämme painomme ja tiedotusosaston johto teki

selväksi matkan tarkoituksen: Olemmehan vuoden varrella joutuneet kukin osaltamme tekemään ja toteuttamaan ne lukemattomat taiteilijain ja suunnittelijain aikaansaannokset painoasuun — asuun, joka oli tyydyttänyt vaativimmatkin arvostelijat jopa maan rajojen ulkopuolellakin. Tiedotusosaston 'pää', opetusneuvos **Veikko Talvi** mainitsikin tervehdyspuheessaan, että oli aina kiire, jopa sellainen, että yöllä kirjoitettiin, aamulla ladottiin, iltapäivällä painettiin sitomon ja lähetysosaston pitäessä lopukiristä huolen. Tällaista vauhtia kesti kesämme kuumimpina ja kauneimpina päivinä. — Näinhän asiat olivat. Kiel-tää ei taida, ettei joskus kesäpäivinä ylitöihin jääminen ollut herkkua. Nyt haluttiin näin palkita aherruksemme ylimääräisellä muistamisella." Lopuksi Sakke kiittää "meidän kirjaltajien puolesta kirjapainomme johtoa ja yhtiön tiedotusosastoa retkestä, mikä varmaan säilyy kauan muistoissamme. Sen voin vakuuttaa, että meillä kaikilla oli niin mukavaa..."

Todellakin yhtiön juhlatuosi antoi kirjapainolle valtavasti työtä, joten kirjapainon väki oli tosiaan aikamoisessa liemessä. Suuremmoisesti kuitenkin selvittiin valtavasta työmäärästä kiitos kirjapainon koko henkilökunnan ammattitaidon ja myönteisyyden. Sellaisen urakan jälkeen virkistysmatka Verlaan — tosin vaatimatonta kiitos — oli paikallaan.

★

Ja sitten voimmekin aloittaa 101:n vuoden, josta toivomme lukijoillemme tulevan onnellisen, värikkään ja unohtumattoman.

susa

Maija Vesanto tunnetaan Salon tehtaalla Maijana, joka osallistuu, ottaa kantaa ja panee toimeksi. Hän on tullut taloon 1952 tuntikirjuriksi, josta tehtävästä hänet 1955 siirrettiin myyntiosastolle. Hän tuntee myyntiosaston hommat ja kehityksen, mutta ei vanhene töiden mukana. Vuosina 1969—1972 hän toimi teollisuustoimihenkilöiden luottamushenkilönä ajaen 21 toimihenkilön etuja. V. 1970 hänet valittiin tuotantokomiteaan, jossa hän hoitaa sihteerin tehtäviä.

Työstä ja palkoista

Tullessani taloon 1952 oli toimistossa henkilökuntaa alle kymmenen henkeä. Yhteishenki oli hyvä, eikä työaika laskettu kun tehtävät niin vaativat. Oli myös etuja: ruoka-aikaa puolitoista tuntia, joka neljäs lauantai vapaa ja palkkatilastoissakin oltiin paikkakunnan kärjessä. Suotuisa kehitys kuitenkin pysähtyi ja edut ovat hupenneet. Nykyisin toimihenkilöt ovat tilastojen hännänhuippuja, yleiskorotukset on saatu, mutta muita tarkastuksia tehtävien muuttuessa ei ole tullut. Konepajan työntekijät voivat käyttää joukkovoimaa etujensa ajamiseen, mutta toimihenkilöt ovat niin eriarvoisia, ettei suurempaa yhteishenkeä saa syntymään.

Luottamushenkilön tehtävä

Vasta luottamusmiehenä huomaa

kuinka vähän tietää työmarkkinoista ja palkkauksesta. Neuvotteluissa työnantajan kanssa tulee tietää ja tuntea asiansa, ettei vastapuoli yritä epäoleellisilla väitteillä ja pyöreillä vastauksilla saada sanattomaksi.

Ensimmäiseksi tehtäväkseni luottamusmiehenä katson luokituksen voimaansaattamisen ja jokaisen henkilön saamisen tehtävänsä vastaavaan nimikkeeseen. Toisella sijalla on jälkeensijainaisuuden tasoittaminen. Luokitusohjeissa on eräs huono puoli. Kun niissä on vaihtoehdot ja/tai, työnantaja lukee yleensä omaksi edukseen vain ja-sanan ja tulkitsee ohjeet siten, että kaikki mainitut ehdot on täytettävä, yritäpä siinä siten neuvoa tai perustella.

Toimihenkilöillä on myös väärä käsitys luottamushenkilön tehtävistä. Hän on yhdysmies, joka val-

voo työntekijöiden etuja sovittujen luokitusten ja tehtyjen työehtosopimusten puitteissa. Palkantarkastusvaatimukset on esitettävä organisaation mukaisesti lähimmälle esimiehelle tai työsuhteasainhoitajalle.

Luottamusmiehenä oleminen ei ole helppoa, kun joukko on pieni ja eriarvoinen, eikä työnantaja pidä palkkapolitiikkaa keinona kannustaa ja innostaa. Tehtävä vaatii pitkäjänteisyyttä ja sitkeyttä.

Tuotantokomitea

Tuotantokomiteassa on hankalinta sihteerinä oleminen. Puhutaan paljon pöytäkirjaan ja pöytäkirjan viereen. Lakisääteisyys sitoo työskentelyä mahdollisuuksiin. Tuotantokomitean merkitys tiedotusvälineenä on saavutamassa sen aseman, minkä lainsäätäjä sille on tarkoittanut. Siellä puhutaan jo muustakin kuin ilmanvaihdosta ja siisteydestä ja saadaan tietoja enemmän yrityksen toiminnasta kuin yleistaloudellisesta tilanteesta.

Henkilökunnan mahdollisuudet vaikuttaa tuotantokomiteassa ovat pienet, kun esityslista on lain vähimmäisvaatimukset täyttävä, eikä kerrota tarkemmin käsiteltävistä asioista. Kokouksen jälkeen tulisi käsitellyt asiat välittää mahdollisimman seikkaperäisesti edustamalleen ryhmälle. Pöytäkirja ei kerro kansanomaisesti ja sisältää joskus asioita, jotka eivät sillä hetkellä ole julkaisukelpoisia. Tähän pulmaan voisi sisäinen tiedotuslehtemme Varoventtiili olla avuksi tiedon välittämisessä.

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKI

AHTI HAKALAINEN

ylimestari Kymin paperitehtaalta tuli 23. 11. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 27. 8. 1911 Antreassa. Yhtiön palvelukseen rakennusosastolle hän tuli 1927. Harjoittelijaksi Kymin paperitehtaalle hän siirtyi 1932. Käytyään välillä Tampereen Teknillisen koulun hän tuli vuoromestariksi Kymin paperitehtaalle 1937. Ylimestariksi hänet nimitettiin 1951. Koskelassa pidetyssä tilaisuudessa hän vastaanotti yhtiön 40-vuotisansiomitalin dipl.ins. Magnus Wangelin kiittäessä häntä pitkäaikaisesta palveluksesta.

Ahti Hakalainen

ARMAS LINDEMAN

koneenhoitaja Kymin selluloosatehtaalta täytti 60 vuotta 1. 1.

KAARLE RÄMÄ

vuorottaja Kymin selluloosatehtaalta täytti 60 vuotta 6. 1. Hän on syntynyt Kymissä. Ensi kerran yhtiön palvelukseen rakennusosastolle hän tuli 1937. Kymin selluloosatehtaalle jälkivuolijaksi hän siirtyi 1938. Toimittuaan eri tehtävissä hänet nimitettiin 1967 vuorottajaksi.

HEIKKI KALLIO

2. keittäjä Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 20. 1.

SULO KORSBERG

maalari rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 14. 2.

OLAVI RÄMÄ

huoltomies Voikkaan paperitehtaan kunnossapitoryhmästä täytti 50 vuotta 31. 12. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1940 langanoikojaksi Voikkaan puuhiomolle. Toimittuaan eri tehtävissä hän siirtyi 1959 voitelijaksi Voikkaan paperitehtaalle ja 1968 huoltomieheksi paperitehtaan kunnossapitoryhmään.

Eetu Leppä

REINO SIREN

rakennusmestari Voikkaan paperitehtaan kunnossapitoryhmästä täytti 50 vuotta 4. 1.

ELSA KAUKIAINEN

siivooja Kymin höyryvoimalaitokselta täyttää 50 vuotta 19. 1. Hän on syntynyt Savitaipaleella. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran 1942 ulkotoyöosastolle. Nykyiseen tehtäväänsä hän siirtyi 1964.

MATTI POIKALA

kirvesmies rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 23. 1.

ERKKI TIMONEN

rakennusmestari sosiaaliosastolta täyttää 50 vuotta 5. 2. Hän on toiminut rakennusmestarina rakennusosastolla ja Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaan kunnossapitoryhmässä. Nykyiseen tehtäväänsä asuntoneuvojaksi hänet nimitettiin 1971. Vapaa-aikaansa hän viettää urheilun parissa.

TORSTI BORG

työnjohtaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 8. 2.

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKI

EETU LEPPÄ

porari rakennusosastolta täytti 60 vuotta 28. 12. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen 1928 ulkotoyöosastolle. Hän siirtyi Kuusankosken sahalle 1935 toimien ensin sahaajana ja myöhemmin asentajana. Sahan lopetettua toimintansa hän siirtyi 1954 rakennusosastolle. Nykyisin hän työskentelee Voikkaan rakennuskorjausryhmässä. Omakotitalon hoidon lisäksi hän viettää vapaa-aikaansa retkeillen ja kirjallisuuden parissa.

Kaarle Rämä

Reino Siren

Erkki Timonen

Erkki Spolander

Toivo Pilli

Urho Kuosmanen

Väinö Hiltunen

Timo Saarinen

ERKKI SPOLANDER

viilaaja metallikorjaamolta täyttää 50 vuotta 10. 2. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Yhtiön palvelukseen korjauspajalle hän tuli 1945.

TOIVO PILLI

vartija suojeluosastolta täyttää 50 vuotta 22. 2. Hän on syntynyt Sippolassa. Yhtiön palvelukseen kuljetusosastolle hän tuli 1963.

JUANKOSKI

URHO KUOSMANEN

kemikaalimies täytti 60 vuotta 3. 1. Hän on syntynyt Muuruvedellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1930 Karjalankosken satamaan. Vuosina 1940—1948 hän työskenteli siinterimiehenä, 1964—1970 kartonkikoneenhoitajana ja sen jälkeen nykyisessä tehtävässään kemikaaliosastolla.

VÄINÖ HILTUNEN

kuljetinmies täytti 60 vuotta 8. 1. Hän on syntynyt Vehmersalmella. Yhtiön palvelukseen metsäosastolle hän tuli 1944. Sahalle hän siirtyi 1945 ja myöhemmin lautatarhalle. Puuhiomolle hän tuli työhön 1951. Nykyiseen tehtäväänsä

kuljetinmieheksi hän siirtyi 1967. Vapaa-aikaansa hän viettää omakotitalon hoidon parissa.

HALLA

TIMO SAARINEN

kuorma-auton kuljettaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 10. 2. Hän on syntynyt Pietarsaassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran 1940. V:sta 1942 lähtien hän on ollut yhtäjaksoisesti eri osastoilla erilaisissa tehtävissä siirtyen 1954 kuorma-auton kuljettajaksi.

HEINOLA

EINARI LEPISTÖ

varastomies tehdaspalveluosastolta täytti 50 vuotta 29. 12. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen varastomieheksi hän tuli 1967.

Manan majoille

Lokakuun 24 pnä kuoli yllättäen kotonaan massankäsittelyosaston esimies Rafael Niemi Kymin paperitehtaalta. Hän oli syntynyt 22. 12. 1911 Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi

kerran 1928 rakennusosastolle. Työkenneltään eri tehtävissä hän siirtyi massankäsittelyosaston palvelukseen 1945. Massankäsittelyosaston esimieheksi hänet nimitettiin 1950. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja tytär sekä muut omaiset.

Marraskuun 13 pnä poistui yllättäen keskuudestamme laitospesä Tauno Pesu Kymin puuhiomolta. Hän oli syntynyt Luumäellä 2. 8. 1917. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1934. Valkaisijaksi Kymin puuhiomoon hän tuli 1952. Laitosmieheksi hänet nimitettiin 1962. Hän oli luonteeltaan rehti ja velvollisuudentuntoinen ja saavutti työpaikallaan esimiesten ja työtovereiden luottamuksen. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja runsas ystäväpiiri.

Tammikuun 3 pnä kuoli Salossa vartija Olavi Rask. Hän oli syntynyt Halikossa 6. 1. 1912. Ensi kerran yhtiön palvelukseen hän tuli 1962 varastomieheksi. Vartijaksi hän siirtyi 1971. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja lapset.

Einari Lepistö

Tauno Pesu

Olavi Rask

VÄRITELEVISIO LAHJOITETTIIN VANHUSTEN PALVELUKESKUKSEEN

Kuusankosken vanhusten palvelukeskus aloitti toimintansa viime huhtikuussa, jolloin esitettiin vetoomus, että oleskelutilojen viihtyvyyden lisäämiseksi toivottaisiin keskuksen saatavan ulkopuolisten avustuksella mm. radio ja televisio. Radion lahjoitti eräs voikkaalainen pariskunta ja televisiota ryhtyivät hankkimaan paikalliset naisyhdistykset. Aloitteentekijöinä olivat yhtiön perheenmientien kerhot sekä Kymintehtaan ja Voikkaan kotitalouskerhot. Myöhemmin tulivat vielä mukaan Voikkaan Martat sekä Kymintehtaan virkamiesrouvien ompeluseura, joka keräsi huomattavan osan televisiota varten tarvittavista varoista. Kun yhteisvoimin kerätyt varat olivat koossa huomattiin, että niillä oli mahdollisuus hankkia peräti väritelevisio vanhus-

ten viihdykkeeksi. Luovutustilaisuus pidettiin palvelukeskuksessa juuri ennen joulua. Lahjoittajien puolesta puhui rva *Anna-Maria Lemström* ja

Kuusankosken Seudun Vanhainhuoltoyhdistyksen edustajana lahjoituksen otti vastaan sosiaalijohtaja *Heikki Helminen*.

YHTIÖN ELÄKELÄISILLE JÄRJESTETTIIN KUUSANKOSKELLA JOULUJUHLAT KOLMENA ILTANA

Kaikkiaan n. 1 600 kutsua lähetettiin eläkeläisten joulujuhliin Kuusankoskella. Kaksi juhlaa järjestettiin Koskelassa ja kolmas Voikkaan seuratalossa. Eläkeläiset osallistuivat juhliinsa runsaslukuisasti. Kuvamme on Voikkaan seuratalossa 20. 12.

